
Inleiding

We leggen ons er als Roncalli Sg op toe om indien mogelijk maatwerk te bieden als het om ondersteuning van leerlingen gaat. Zo ook wanneer een leerling een TOS (taalontwikkelingsstoornis) heeft. We zijn er ons als school van bewust dat behoeftes van kinderen gedurende hun schoolloopbaan kunnen veranderen, evenals de inzichten die rondom TOS ontwikkeld worden. Daarop is ons beleid dan ook gebaseerd: een zich voortdurend ontwikkelende vorm van ondersteuning waarbij we maatwerk leveren binnen de mogelijkheden die wij als school kunnen bieden.

Een TOS is een neurobiologische ontwikkelingsstoornis met een genetische oorsprong, waardoor de taalontwikkeling beduidend achterblijft op die van leeftijdsgenoten, terwijl er geen sprake is van een verstandelijke handicap of emotionele stoornis. Het is een aanlegstoornis en heeft niets te maken met intelligentie of gehoor. Een TOS uit zich onder andere in woordvindingsproblemen, moeilijk tot de kern kunnen komen, moeite om de vraag uit een tekst te halen, moeite met het kort en bondig formuleren van een antwoord, etc. Binnen het onderwijs kan hiermee rekening worden gehouden. Leerlingen met een TOS kunnen aanspraak maken op door school bepaalde toets- en examenfaciliteiten, welke worden vastgelegd met behulp van een persoonlijk afgestemd “Siméa-overzicht” (bijlage 1).

1. Beginsituatie

Wanneer kinderen van de basisschool bij ons aangemeld worden, maken we gebruik van onderstaande gegevens om de beginsituatie m.b.t. de TOS in kaart te brengen:

- A. Leerlingen die al een TOS-diagnose hebben (zie 3. faciliteiten);
- B. Leerlingen die TOS-gerelateerde signalen laten zien (woordvindingsproblemen, moeite met formuleren, antwoorden geven die niet passen bij de vraag, etc.) (zie 2. signalering van TOS);
- C. Aanwijzingen voor remediëring voor begrijpend lezen van de basisschool (zie 2. signalering van TOS);

De groepen B + C zijn de groepen die nadere aandacht behoeven. Zij komen vooralsnog niet in aanmerking voor extra faciliteiten. Indien nodig komen zij in aanmerking voor TOS-begeleiding.

2. Signalering van TOS

Indien er vermoedens bestaan dat er bij een leerling sprake is van een TOS, zal de ondersteuningscoördinator worden betrokken. Deze zal in overleg gaan met de leerling, de ouders, de mentor en eventuele andere betrokkenen. Om een TOS vast te stellen, is onderzoek door een bevoegde instantie noodzakelijk. Dit geschiedt op initiatief van de ouder(s)/verzorger(s) via de huisarts en wordt vergoed door de basis-ziektekostenverzekering.

3. Faciliteiten

Elke leerling met een TOS-diagnose krijgt een TOS-pas waarop de rechten en plichten van de leerling vermeld staan. Dit is een individuele pas die de leerling altijd bij zich heeft en gedurende een toets op zijn tafel kan leggen. De inhoud van die pas wordt met behulp van het Siméa-overzicht vastgesteld. Compenserende maatregelen die in het basisonderwijs gehanteerd werden, worden ook op Roncalli toegestaan op voorwaarde dat ze binnen het landelijke Siméa-overzicht vallen.

3.1-Algemeen compenserende faciliteiten

Naar aanleiding van het onderzoeksverslag worden de faciliteiten waarop de leerling recht heeft, door het ondersteuningsteam vastgesteld.

Onderstaande faciliteiten behoren tot de mogelijkheden:

- 20% extra tijd (of, indien dit op praktische bezwaren stuit, een naar verhouding ingekorte toets);
- verklanking (bijvoorbeeld TextAid);
- gebruik van een woordenboek Nederlands-Nederlands;
- aanpassingen bij mondelinge toetsen (begrippen omschrijven, meer denktijd, etc.);
- aanpassingen bij schriftelijke toetsen en opdrachten (meer woorden mogen gebruiken, minder puntenaftrek voor formuleringsfouten, etc.);
- aanpassingen bij luistertoetsen (ondertiteling, herbeluisteren, etc.).

Wanneer van een van de hierboven genoemde uitzonderingsregels gebruik wordt gemaakt, vermeldt de docent achter het toetscijfer *TOS*. Toetsen worden aangeboden in een duidelijke layout en in een duidelijk lettertype (Arial 12).

De ondersteuningscoördinator (zorg@roncalli-boz.nl) is verantwoordelijk voor het uitgeven van de TOS-pas, het Siméa-overzicht en vermelding in Magister.

3.2 Schoolexamens en het Centraal Examen

Voor een kandidaat met een TOS kunnen de examencondities aangepast worden op grond van een rapport van een deskundige (artikel 55.1 Examenbesluit), waarin is aangegeven welke maatregelen nodig zijn. Deze aanpassingen betreffen zowel het schoolexamen als het Centraal Examen en worden opgenomen in het Siméa-overzicht van de leerling. Afhankelijk van de mate, de ernst en de uitingsvormen van de TOS, kunnen - op voorspraak van deskundigen - maatregelen genomen worden, zoals:

- verlenging van tijd (SE's 20% en CSE 30 minuten);
- verklanking;
- op het individu aangepaste faciliteiten.

Aan het begin van het examenjaar ontvangen alle leerlingen een formulier waarop ze kunnen aangeven van welke faciliteiten ze gebruik willen maken.

3.3 Vrijstelling

Er is ruimte om leerlingen met een TOS vrijstelling te verlenen voor vakken of bepaalde onderdelen. Om de ontwikkelingsmogelijkheden in de toekomst zo breed mogelijk te houden, gaan we pas hiertoe over als dit noodzakelijk wordt geacht en er eerst andere ondersteuningsmogelijkheden zijn toegepast. Indien hiervan sprake is, treedt de *procedure toekenning faciliteiten* in werking.

Ouders/verzorgers dienen een schriftelijke aanvraag in bij de Manager Onderwijs. De deskundigheidsverklaring dient hierbij te worden meegezonden. De Manager Onderwijs bespreekt de aanvraag - indien nodig - met vakdocenten, mentor, leerlingcoördinator en ondersteuningscoördinator. Daarna neemt de Manager Onderwijs een besluit en informeert ouders schriftelijk. Toegekende faciliteiten worden vastgelegd in Magister door een administratief medewerker, zodat alle betrokken partijen op de hoogte zijn. In de onderbouw toegekende faciliteiten worden bij doorstroom naar de bovenbouw herzien door de Manager Onderwijs.

Tot slot

Om dit gehele beleid zo effectief en goed mogelijk te laten verlopen, is het van belang dat de verschillende partijen zich bewust zijn van de rol die zij in dit geheel hebben. Dit betekent:

De leerling is zich ervan bewust dat er, vanwege TOS, meer inzet nodig zal zijn om te presteren in lijn met de capaciteiten. Er is bereidheid om de aangereikte handvatten om met TOS om te gaan te gebruiken.

De docent is op de hoogte van het TOS-beleid van de school en volgt de afspraken die met de leerling zijn gemaakt, evenals de richtlijnen van de school.

De ouders/verzorgers stimuleren hun kind om, ondanks de TOS en de bijbehorende teleurstellingen, toch inzet en inspanning te blijven tonen. Indien zij graag willen dat hun kind een opleiding volgt die overeenkomt met de capaciteiten, bieden zij thuis - waar mogelijk - de faciliteiten die daarvoor nodig zijn. In samenspraak met de school ondersteunen zij het vastgestelde beleid.

Bij onvoldoende medewerking of fraude van de leerling kunnen bepaalde tegemoetkomingen worden teruggedraaid of ingetrokken.

Bijlage 1: *Siméa-overzicht*

<https://simea.nl/toetsen-en-examens>